

Část V. – Osnovy

I. a II. stupeň

KAPITOLA 38. – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Environmentální výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Problematika EVVO bude včleněna do vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů a do projektů zařazených ve ŠVP. Umožňuje žákovi poznávat přírodu jako systém, chápat význam udržitelného života, aplikovat poznatky v praktickém životě.

Výuka průřezového tématu:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o životní prostředí
- učí provádět, vyhodnocovat a zaznamenávat pozorování
- učí řešit problémy a správně jednat v každodenních životních situacích, upevňuje dovednosti pracovat podle pravidel
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodních zákonitostí
- umožňuje poznat životní prostředí jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a navzájem se ovlivňují
- učí aplikovat získané poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, praktických pomůcek)
- vycházky s pozorováním přírody a životního prostředí v nejbližším okolí
- krátkodobé projekty
- projektové dny
- využívání nabídkových programů
- spolupráce s obcí, rodiči místními sdruženími
- využívání opatření přispívajících k ekologizaci provozu školy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Předkládá problémové situace související s problematikou EVVO.

Dává žákovi možnost zvolit způsob řešení a obhájit své rozhodnutí, podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Učí žáka hledat různé varianty řešení problému život. prostředí.

Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém

Podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů

Učí možnosti některým problémům předcházet

Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence k učení

Učitel:

Učí žáka plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost.

Učí žáka vyhledávat informace v literatuře a na internetu, vyhodnocovat je z hlediska důležitosti a využívat je pro další učení.

Umožňuje žákovi experimentovat, porovnávat výsledky a kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.

Používá prvky pozitivní motivace při hodnocení žáka

Kompetence komunikativní

Učitel:

Vede žáka ke správnému užívání odborných termínů, dbá na kulturní úroveň mluveného i psaného projevu.

Umožňuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím i mezi žáky navzájem a odborníky na životní prostředí.

Podněcuje žáka k argumentaci, učí ho naslouchat jiným názorům

Vytváří podmínky pro využití informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel:

Zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat.

Rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role

Učí žáka kriticky hodnotit svoji práci a svůj přínos pro kolektiv, respektovat názory a zkušenosti druhých.

Kompetence občanské

Učitel:

Učí poznávat z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám.

Učí uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska i jejich příčinám.

Učí žáka orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti.

Učí žáka odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně se účastnit ochrany životního prostředí.

Vede žáky projevovat úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat hodnotu a krásu přírody a krajiny.

Kompetence pracovní

Učitel:

Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Seznamuje žáky s používáním přírodních materiálů, vhodných nástrojů a technologií.

Učí žáky osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě.

Učí žáky uplatňovat principy udržitelného způsobu života, odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí.

Zadává úkoly tak, aby získané poznatky mohli žáci využít v praxi

Seznamuje žáky s různými profesemi a pomáhá jim tak v jejich budoucím profesním rozhodování

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Environmentální výchova									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy		Prv	Prv	Přír	Přír	Př,Z,D,Vv	Z,Vv,Př	Př,D	Př,Z,Ch
Základní podmínky života	Prv	Prv		Přír	Přír	Z,Př,Pč	F,Př,Z	Ch,Př,F,Z,Č	Př,Z,F,Ch,Č
Lidské aktivity a problémy ŽP					Přír	Př,D,Tv	Z,Tv,	D,Z,Ch	Ch,Př,Z,
Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Prv		Přír	Ov,Č,Vv,Hv,Př	Vv,Př,Hv,D	Ch?Vv,Hv,Př	Ch,Př,Z,č,Vv,Hv

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Mediální výchova									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Receptivní činnosti									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Č		Hv	Ov,Č	OV,Č	Ov,Č	Ov,Č
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Č					Č,Ov	Č,Ov	Č,Ov,Př,Ch	Č,Ov,D,Př Ch
Stavba mediálních sdělení				Vv	Vv	Č	Č	Č	Č,VT
sdělení a reality	Hv	Hv,Č	Hv	Hv	Hv	Č	Č	Č	Č,D
Fungování a vliv médií ve společnosti				Tv	Č,Tv	Č.Ov	Č,Ov	Č,OV	Č,Ov
Produktivní činnosti									
Tvorba mediálních sdělení					Č	Č,Vv	Č,Vv	Č,Vv	Č,Vv,VT
Práce v realizačním týmu								Projekt Třídní časopis	

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Multikulturní výchova									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	Hv, Prv		A,Č	Č		Č,z	Hv,Z	Př,D,Hv, Č,Z	D,Hv.Z,Ov
Lidské vztahy		Tv,Č	Tv	A,Tv	A,Tv	Z,Vv	Z,Vv,Ov	D,Z,Vv,č	D,Z,Vv
Etnický původ	Prv			Č, VI	Hv,VI	Z	D,Z	Ov,Z,Hv,D	Z,D
Multikulturalita					Tv	Projekt Č	Projekt Č	Projekt Č	Projekt Č
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv				Z	Z	Př,D	Ov,D

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Osobnostní a sociální výchova									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností a poznávání						Vv,Z,Hv,M, Př,Vt,Č.FOV	Vv,Z,Hv,M, Př,Ov,Č	Vv,Z,Hv,M Př,Ov,Č	Vv,Z,hv,M Př,VT,Ov,Č
Sebepoznání a sebepojetí						Vv,Př	Vv,Př	Vv,Č,Př,Ov	Vv,Ov
Seberegulace a sebeorganizace						Tv,Ov	Tv	Tv,Ov,Ch	Tv,Ov,Ch
Psychohygiena						Ov,Tv,Hv,	Ov,Tv,Hv	Ov,Tv,Hv	Ov,Tv,Hv
Kreativita						Vv,Pč,Ov,Č	Vv,Pč,Ov,Č	Vv,Pč,Ov,Č	Vv,Pč,Ov,Č
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí						Ov	Ov	Ov	Ov,D
1. stupeň – prolíná učivem ve všech předmětech									
Mezilidské vztahy						Ov,Č	Ov	Ov	Ov,D
Komunikace						Č,CJ,Hv, Ov,Vv	Č,CJ,Hv, Ov,Vv	Č,CJ,Hv, Ov,Vv	Č,CJ, Ov,Vv
Kooperace a kompetice						M,Tv,F,Č, D,Př	M,Tv,F,Č, D,Př	M,Tv,F,Č, D,Př M,Ch	M,Tv,F,Č, D,Př,Ch
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						CJ,M,Ov	CJ,M,Ov	CJ,M,Ov,D	CJ,M,Ov,D
Hodnoty, postoje praktická etika						Ov,Z	Ov	Ov,Ch	D,Ov,Z,Ch

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výchova demokratického občana									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Č,Prv,Tv, Vv,M,Pč	Tv,M,Pč Prv	Prv, Vv,	VI,	Č,VI	Ov			
Občan, občanská spol. a stát		Prv,	Prv,Tv	VI	VI		Z	D,Z	D,Ov,Z
Formy participace občanů v politickém životě					VI	Ov			D,Z,Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						D,Ov	Ov	Ov	D,Ov,Z

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Č,Hv,Prv	Č	A,Hv,Prv, Pč	VI,Pč	Hv,VI,Pč	Č,Z,Př Hv	Č,Z,Př,Hv	Č,Z,Př,Hv Ch	Č,Ch
Objevujeme Evropu a svět			M	VI	Pč,VI	Č,Ov	Z,Č	Z,Č	Z,Č
Jsme Evropané					VI	D	D,Př	D,Z	D,Ov

Mimo výše uvedené zařazení do předmětů jsou průřezová témata plněna v rámci soustředění pořádaných školou v jednotlivých ročnících II. stupně. Soustředění jsou zpravidla pobytová a mimo školu (viz úvodní část a plány k jednotlivým soustředěním).

Zpracováno k ŠVP platnému k 1. září 2009 a dále.